

III Jornada d'Òrgans de Participació Escolar
IMET - Tarragona, 25 de febrer de 2012

***Aprenentatge, participació i
progrés educatiu***

Ferran Ruiz Tarragó

President del Consell Escolar de Catalunya

Idea de progrés

- Satisfacció de les necessitats bàsiques
- Reducció de penalitats, incomoditats, esforços
- Creació d'estructures que donen seguretat
- Augment d'opcions i del poder d'elecció i de decisió dels individus

Progrés educatiu (1)

- Reduir l'alt abandonament escolar
- Millorar l'adquisició de coneixements i competències de tots els alumnes

Progrés educatiu (2)

- **Persones**

- perseguir a fons les possibilitats del propi futur
- en sortir del SE, ser capaç de continuar aprenent i tenir desig de fer-ho

- **Sistema**

- aprofitar i fer efectiva l'oportunitat única de cada alumne de gaudir d'una bona educació
- operar en clau de futur

Tendències de canvi

- Globalització progressiva del món
- La tecnologia és cada cop més imprescindible i penetrant, i té implicacions culturals i organitzatives
- El coneixement és crucial per a la competitivitat de l'economia
- El món laboral té noves formes d'organització i exigeix un rang molt ampli de competències
- Els aprenentatges són complexos i permanents

**Tot això requereix educació,
més i millor per a tothom**

**Les persones tenen cada cop un
paper més crucial en l'avenç
vers la competitivitat, la
convivència, la democràcia i la
sostenibilitat**

Participació en el sistema educatiu:

Conjunt d'accions orientades a intervenir en els processos de gestió propis d'un centre educatiu

Definició del Diccionari d'educació (2011).

TERMCAT-Departament d'Ensenyament (amb el suport del Govern d'Andorra i la col·laboració de la Societat Catalana de Pedagogia de l'Institut d'Estudis Catalans)

La participació a la LEC

- La participació de la comunitat educativa és un principi rector del sistema educatiu
- L'alumnat:
  - té el dret de participar individualment i col·lectivament en la vida del centre
  - té el deure de participar en les activitats educatives del centre

La participació a la LEC

Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes ... que en facilitin la presència en la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa ... i en propiciïn la formació en els hàbits democràtics de convivència ...

Tensió estructural

- D'una banda, en el sistema educatiu gairebé tot és prefixat
- De l'altra, la participació pressuposa un cert nivell d'autonomia i de capacitat d'exercir alguna influència

Autonomia alumnat (estudi SITES 2006 - Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu)

- Segons els directors/es dels centres de secundària catalans, al seu centre l'alumnat:
  - desenvolupa molt les habilitats d'aprenentatge independent: 27%
  - és responsable en gran mesura de controlar el progrés del seu aprenentatge: 11%
  - té moltes possibilitats d'aprendre i de treballar al seu propi ritme: 35%
  - té molta autonomia per decidir temes d'estudi: 1%
  - té molta autonomia per decidir quan s'examina: 0%

Implicació personal amb el treball (1)

- Estar informats, tenir una perspectiva de l'objectiu, del context i la utilitat del treball
- Poder opinar sobre el que hem de fer i ser tinguts en compte en les decisions
- Saber quines són les implicacions de la nostra feina i com serà valorada i jutjada pels altres

Implicació personal amb el treball (2)

- Treballar amb autonomia, sense autoritarismes ni interferències, i tenir un cert control personal del que estem fent
- Poder exercir la nostra responsabilitat, disposar de temps i rebre el suport necessari
- Col·laborar i gaudir de bon ambient, amb relacions i transaccions franques i satisfactòries

Compartim aquestes
idees?

Valen també per als
alumnes?

Com a receptors de serveis esperem...

- Que els proveïdors dels servies siguin honestos amb nosaltres, que no ens enganyin ni perjudiquin
- Que no ens facin perdre el temps
- Poder expressar-nos i ser escoltats
- Que satisfacin correctament les nostres necessitats

Com a receptors de serveis esperem...

- Que ens coneguin personalment i ens dediquin el temps necessari
- Que ens atenguin bé, amb deferència i respecte
- Si és possible, que siguin benevolents amb nosaltres

En definitiva: Volem que les transaccions de la vida quotidiana siguin honestes i eficaces, que tinguin un toc personal, que siguin còmodes, raonables i que generin experiències satisfactòries, enriquidores i fins i tot memorables

Valen aquestes consideracions per als alumnes?

Pot aquest doble punt de vista contribuir a fonamentar una connexió profunda entre aprenentatge i participació?

Moltes gràcies

Ferran Ruiz Tarragó

frtarrago@gmail.com

<http://about.me/frtarrago>